

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — V državnem zboru bje se uže drugi teden ojstra bitka o državnem proračunu. Tudi slovenski poslanci vdeležujejo se te bitke v obilnem številu in ako se pri svojih govorih v obče držé stališča večine in ako izrekajo pripravljenost svojo še dalje podpirati sedanjo vlado, dokler ne zgubé upanja, da bode ona tudi vresničila svoje stare obljube gledé narodne enakopravnosti Slovencev in gledé izdatne podpore njihovih gmotnih potreb, bodo pa gotovo z ojstrostjo in odločnostjo obsojali dosedanje postopanje naučnega ministra Gautscha.

Pri tej priliki se ne moremo dosti čuditi taktiki starejšega slovenskega dnevnika, ki govoreč o postopanju slovenskih državnih poslancev načeloma zahteva složno postopanje naših poslancev, v enem dušku pa do oblakov povzdiguje korak enega onih poslancev, ki se je s tem stavil v nasprotje z vsemi drugimi. — Tako politikovanje nam je zastavica.

— Gledé interpelacije poslanca dr. Gregorca bil je minuli petek razgovor v Hohenwartovem klubu in klub je izrekel, da dr. Gregorca, ki je brez dovoljenja klubovega izročil svojo interpelacijo zarad škofa celovškega, gledé na izrečno določilo §. 6. klubovih pravil ne smatra več za svojega člana in da se mu ima to naznaniti pismeno. — Navzoči slovenski poslanci se glasovanja niso vdeležili.

— Spominek Anastasius Grünov v Ljubljani bil je po noči minulega tedna zopet onesnažen, akoravno so vsi narodni krogi to postopanje uže mnogokrat najodločnejše obsojali. — To je storil z najojstrejšimi besedami tudi poslanec Šuklje par dni prej v državnem zboru. — Poštenost naših političnih nasprotnikov pri teh dogodbah pa najbolj znači to, da v svojih glasilih sedaj ravno poslanca Šukleja dolžé, da je s svojim govorom zakrivil to najnovejše onesnaženje. Drugi taki listi pa vrh tega krivdo nakladajo gospodu deželnemu predsedniku baronu Winklerju. — To bi bilo za poštenjaka, ki se količkaj spominja strogega postopanja gospoda deželnega predsednika nasproti demonstracijam zoper velikonemške demonstracije ljubljanskih turnarjev — nerazumljivo. — Mi pa poznamo iz mnogoletnih skušenj „poštenost“ velikonemških pivarjev v slovenskih pokrajinah in zato nam je tudi to — najnovejše zlobno sumničenje — razumljivo. Zamorcev ne bodemo umili — neustrašeno pa bodemo stali na straži za našo slovensko zemljo in s tem za mogočno habsburško državo.

— Odbor Matice Slovenske zboroval je prejšnjo sredo dne 27. aprila. Sklenilo se je tiskanje Matičnih knjig za tekoče leto in med družbenike sprejelo se je na novo 47 letnikov in dva ustanovnika.

— Okrajni cestni odbor za ljubljansko okolico volil se je dne 27. aprila in izvoljeni so bili: Franc Košak, župan Grosupeljski, Jože Zorec, občinski svetovalec na Dobrovi, L. Kavčič, posestnik v Medvodah, Andrej Knez, posestnik na Viču, Jernej Toni, posestnik na Igu, A. Galle, grajščak v Šiški, Jakob

Matjan, posestnik v Šiški. — Za namestnika bila sta izvoljena J. Strah, župan v Polji in A. Korbar župan v Dobrunjah.

— Umrla sta g. Matija Hočevvar posestnik in znan rodoljub pod Turjakom, v Ljubljani pa edini sin znanega meščana in bukvoveza Ničman-a, K. Ničman, v najlepši mladeniški svoji starosti. Lahka jima bodi zemlja!

— V zadnji seji ljubljanskega mestnega odbora naznanil je g. župan Grasseli, da se je g. dr. Zarnik zarad daljše bolehnosti odpovedal odborništvu. —

Mestni odbor izrekel je zasluženemu tovarišu, staremu narodnemu boritelju, soglasno priznanje za nemorno sodelovanje. — Mi želimo gotovo z vsem narodom našim, da bi doktor Tine prav kmalu in popolnoma zopet okreval in stopil čvrst v vrste narodnih boriteljev.

— Vabilo k občnemu zboru društva „Narodni Dom“ v dan 7. majnika 1887 ob 7. uri zvečer v dvorani ljubljanske čitalnice z naslednjim dnevним redom: 1. Predsednikov nagovor. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo pregledovalnega odseka. 5. Volitev predsednika. 6. Volitev upravnega odbora. 7. Volitev pregledovalnega odseka. 8. Posamezni nasveti društvenikov. — Vsi p. n. gospodje društveniki se toraj uljudno vabijo, da se udeležé tega občnega zbora v polnem številu.

Upravni odbor.

— „Narodni Dom.“ Po izkazu premoženja razpolaga društvo uže čez 60.000 gold., od katerih se je nabralo po darovih, veselicah in loteriji za 40.000 gold., na deleže pa se je podpisalo 20.000 gold. po 46 deležnikih, od kojih se je faktično vplačalo dosedaj 11.250 gold. — Po izdatni agitaciji za deleže, kojo namerava upravni odbor sedaj izvrševati in po vspešnem naporu „krajcarske družbe“, ki je pripomogla „Narod. Domu“ uže do tako lepih doneskov, upamo, da bo društvo v malih letih dospelo do svojega cilja: do zgradbe davno zaželjene domačije narodnim društvom, kojih namen je pospeševati omiko in vedo ter blažiti srce.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Odlikovanje ministra unanjih zadev grofa Kalnoky-a, vojnega ministra grofa Bylandt-a, predsednika ogerske gosposke zbornice barona Senyey-a in še nekaterih družih odličnih oseb — z visokim redom zlatega runja, napravilo je velik, trajen vpliv, ker je to očitno odobravanje naše unanje politike in ker odlikovanje barona Senyey-a, najodličnejšega ogerskega, konservativnega državnika kaže, kam teži sploh naša notranja politika.

O razpravah zbornice poslancev poročamo obširno na drugem mestu današnjega lista. — O veliki borbi katera se vrši gledé predloga Schmerlingovega obrnjenega zoper jezikovno naredbo pravosodnega mini-

sterstva pa imamo dodati danes pomenljive dogodbe, ki pridejo koncem tega tedna k dokončnem sklepu. — Tri stranke se ločijo o gosposki zbornici: desnica, kateri je na čelu knez Schwarzenberg in grof Falkenhayn, srednja stranka z knezom Meternich-om in sedaj baron Conrad-om na čelu, in levica, ki obsega pod vodstvom Schmerlingovem vse prejšnje centraliste in liberalce. Odsek za Schmerlingov predlog sestavlja se je iz teh treh strank. Pri posvetovanju padale so ojstre besede med Schmerlingom, Unger-jem in pa Taaffe-jem, Pražakom. Na strani vlade stal je trdno grof Falkenhayn ter zagovarjal predlog, da je naredba pravosodnega ministerstva postavna in da zoper njo ni političnega pomisla.

Schmerling predlagal je, naj se naredba prekliče, ker je nepostavna in politično nevarna. — Conrad bil je stvarno na stališči Schmerlingovem, vendar je naredbo smatral za ne zoperpostavno, toda politično nevarno. Pri glasovanju v odseku zavrgla sta se predloga Schmerling in Falkenhayn, ker so za prvega glasovali samo levičarji, za drugega pa samo desničarji, predlog Conradov pa se je v svoji prvi polovici sprejel po središčini stranki s pomočjo desnice, v drugem delu pa s pomočjo levičarjev. — V poročilu, katero je izdelal Conrad, obrača se odločno zoper vlado, dodana sta pa sprejetemu središčnemu predlogu tudi oba predloga manjšine, namreč: predlog Schmerling-ov in predlog Falkenhayn-ov. V soboto razpravljala in sklepala bode gosposka zbornica v teh predlogih in vsi politiki avstrijski radovedni pričakujejo, kaj bo tej pomenljivi borbi konec; da bi zmagal Schmerling, o tem ni govora, vpraša se pa, ali bo grof Taaffe znal zabraniti polovičarsko osnovan toda, ojstro zoper vlado obrnjen predlog šviga švagovca Conrada stem, da k zmagi pripomore predlogu grofa Falkenhayn-a, ali pa se bode zadovoljil že s tem. da se sprejme samo prvi del predloga Conradovega in se zavrže drug Conradov z predlogom Schmerlingovem enako sedanjemu sistemi nasproten predlog.

Ogerska. — Ogerski vladi že zopet pohaja zaloga v državnih blagajnicah, akoravno je vodstvo finančnega ministerstva prevzel ministerski predsednik sam. Državni zbor razpravlja ravno sedaj predlog vladini, da se v dopolnenje državnih blagajnic najame posojilo 32 milijonov goldinarjev. — Sploh se pripravljajo že dalj časa vse stranke na prihodnje volilne borbe. Posamezni kandidati že prihajajo v svoje volilne okraje, oglašajo svoje volilne oklice, drugi na priliko podpredsednika zbornice Szontag izjavil je, da nikakor ne sprejme ne kandidature in ne poslanstva. V Novem sadu pa so imeli Srbi pod predsedstvom dr. Polit-a razgovor, v katerem so sklenili, da bodo priporočali in podpirali samo take kandidate, kateri stoje na starem srbsko narodnem stališču.

Nemška. — Sama na sebi malenkostna dogodba, pri kateri je nemška tajna policija v zapor dejala

francoskega policijskega komisarja Schnaebeleja je k sreči poravnana med nemško in francosko vlado in krik po časnikih je vsaj toliko potihnil, da se nihče več ne boji nemško-francoske vojske. Posebno je v francoski napravilo dober vtis, ker se je v cesarjevem povelji, po katerem je bil Schnaebele oproščen naglašalo, da je bil vjetnik sicer prijet na nemških tleh, ker je pa tje prišel vsled vabila nemške uradne osebe, smatrati je to vabilo za zagotovilo prostega gibanja in med narodne nedotakljivosti.

Francoski časniki so sicer sploh zadovoljni z izidom, toda zavolj tega niso nikakor bolj prijazni Nemcem.

Ta mednarodni prepir pa je vendar Nemcem in Francozem pokazal, kedo jim je prijazen in izrekoma se je rusko časništvo tako odločno izreklo proti Nemški in za Francosko, da imajo sedaj nemški časniki sila opraviti, da se borujejo zoper rusko časništvo.

Za nas je pri tem zanimivo to, da je rusko časništvo Nemški očitalo, da je ona zakrivila vse, kar se je v berolinski pogodbi sprejelo za Rusko neugodnega. Bismark je v svojih glasilih odgovoril, da sta se izrekoma gledé zasedanja Bosne in Hercegovine Gorčakov in Andrasy že leta 1876 tajno za vse dogovorila tako, da diplomati v Berolinu niso mogli storiti drugega, kakor odobriti, kar sta rusko-avstrijska državnika že dokončno dogovorila. Tej trditvi pa temeljito ugovarjajo ruski časniki in tudi „Pester Lloyd“ oglašil se je, kakor videti v imenu Andrasy-jevem, ki prav tako, kakor ruski časniki trdi, da je zasedanje Bosne bilo sklenjeno še le v Berolinu in da se je Bismark še večer pred zborovanjem kongresa berolinskega prizadeval Andrasy-ja pregovoriti, da naj od te terjatve odstopi. Tako si znata tudi gledé tega vprašanja v nasprotje priti avstrijsko in nemško uradno časništvo.

Najnovejše vesti.

Z Dunaja dne 4. maja. — V včerajšnji seji državnega zbora govorila sta k dispozicijskemu zakladu proti poslanec Fuchs, ki je pravpo Knotzovem izgledu kričal na ministra Taaffe-ja; dalje pa dr. Gregorec, ki je deloma dobro govoril, ko pa je pričel govoriti o veliki politiki, je pa bil prav malo srečen tako, da je zbudil nasprotje desnice in je vsled tega prišel v položaj koncem debate izjaviti, da je govoril le v imenu svojih volilcev ter izrazil le lastno mnenje.

Ed. Fuchs-u, ki se je izraževal za centralizacijo in ponemčevanje, odgovoril je izvrstno v končnem govoru dr. Matuš in potem se je dispozicijski zaklad sprejel z veliko večino. Proti so glasovali Coroninovi.

Žitna cena

v Ljubljani 20. aprila 1887.

Hektoliter: pšenice domače 7 gold. 31 kr. — banaške 7 gold. 86 kr. — turšice 5 gold. 21 kr. — soršice 6 gold. 90 kr. — rži 4 gold. 87 kr. — ječmena 4 gold. 74 kr. — prosa 4 gold. 87 kr. — ajde 4 gold. 22 kr. — ovsa 2 gold. 92 kr. — Krompir 2 gold. 67 kr. 100 kilogramov.